

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ షట్పంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ షట్పంచాశః సర్గః ॥

విశ్వామిత్రేణ వసిష్ఠస్యోపరి వివిధదివ్యాస్త్రాణాం ప్రయోగో వసిష్ఠేన
బ్రహ్మదండాదేవ తేషాం శమనం తతో బ్రాహ్మణత్వప్రాప్తయే
విశ్వామిత్రస్య తపః కర్తుం నిశ్చయః

ఏవముక్తో వసిష్ఠేన విశ్వామిత్రో మహాబలః |

ఆగ్నేయమస్తముద్దిశ్య తిష్ఠ తిష్ఠేతి చాబ్రవీత్ || 1.56.1 ||

బ్రహ్మదండం సముద్యమ్య కాలదండమివాపరం |

వసిష్ఠో భగవాన్ క్రోధాదిదం వచనమబ్రవీత్ || 1.56.2 ||

క్షత్రబంధో స్థితోఽస్మ్యేష యద్ బలం తద్ విదర్శయ |

నాశయామ్యద్య తే దర్పం శస్త్రస్య తవ గాధిజ || 1.56.3 ||

క్వ చ తే క్షత్రియబలం క్వ చ బ్రహ్మబలం మహత్ |

పశ్య బ్రహ్మబలం దివ్యం మమ క్షత్రియపాంసన || 1.56.4 ||

తస్యాస్త్రం గాధిపుత్రస్య ఘోరమాగ్నేయముత్తమం |

బ్రహ్మదండేన తచ్ఛాంతమగ్నేర్వేగ ఇవాంభసా || 1.56.5 ||

వారుణం చైవ రౌద్రం చ ఐంద్రం పాశుపతం తథా |

ఐషీకం చాపి చిక్షేప కుపితో గాధినందనః || 1.56.6 ||

మానవం మోహనం చైవ గాంధర్వం స్వాపనం తథా |

జృంభణం మాదనం చైవ సంతాపనవిలాపనే || 1.56.7 ||

శోషణం దారణం చైవ వజ్రమస్త్రం సుదుర్జయం |
బ్రహ్మపాశం కాలపాశం వారుణం పాశమేవ చ || 1.56.8 ||

పినాకమస్త్రం దయితం శుష్కార్ద్రే అశనీ తథా |
దండాస్త్రమథ పైశాచం క్రౌంచమస్త్రం తథైవ చ || 1.56.9 ||

ధర్మచక్రం కాలచక్రం విష్ణుచక్రం తథైవ చ |
వాయవ్యం మథనం చైవ అస్త్రం హయశిరస్తథా || 1.56.10 ||

శక్తిద్వయం చ చిక్షేప కంకాలం ముసలం తథా |
వైద్యాధరం మహాస్త్రం చ కాలాస్త్రమథ దారుణం || 1.56.11 ||

త్రిశూలమస్త్రం ఘోరం చ కాపాలమథ కంకణం |
ఏతాన్యస్త్రాణి చిక్షేప సర్వాణి రఘునందన || 1.56.12 ||

వసిష్ఠే జపతాం శ్రేష్ఠే తదద్భుతమివాభవత్ |
తాని సర్వాణి దండేన గ్రసతే బ్రహ్మణః సుతః || 1.56.13 ||

తేషు శాంతేషు బ్రహ్మస్త్రం క్షిప్తవాన్ గాధినందనః |
తదస్త్రముద్యతం దృష్ట్వా దేవాః సాగ్నిపురోగమాః || 1.56.14 ||

దేవర్షయశ్చ సంభ్రాంతా గంధర్వాః సమహోరగాః |
త్రైలోక్యమాసీత్ సంత్రస్తం బ్రహ్మస్త్రే సముదీరితే || 1.56.15 ||

తదవ్యస్తం మహాఘోరం బ్రాహ్మం బ్రాహ్మణ తేజసా |
వసిష్ఠో గ్రసతే సర్వం బ్రహ్మాదండేన రాఘవ || 1.56.16 ||

బ్రహ్మస్త్రం గ్రసమానస్య వసిష్ఠస్య మహాత్మనః |
త్రైలోక్యమోహనం రౌద్రం రూపమాసీత్ సుదారుణం || 1.56.17 ||

రోమకూపేషు సర్వేషు వసిష్ఠస్య మహాత్మనః |
మరీచ్య ఇవ నిష్పేతురగ్నేర్ధూమాకులార్చిషః || 1.56.18 ||

ప్రాజ్వలద్ బ్రహ్మదండశ్చ వసిష్ఠస్య కరోద్యతః |
విధూమ ఇవ కాలాగ్నేర్యమదండ ఇవాపరః || 1.56.19 ||

తతోఽస్తువన్ మునిగణా వసిష్ఠం జపతాం వరం |
అమోఘం తే బలం బ్రహ్మాస్తేజో ధారయ తేజసా || 1.56.20 ||

నిగృహీతస్త్వయా బ్రహ్మన్ విశ్వామిత్రో మహాబలః |
అమోఘం తే బలం శ్రేష్ఠ లోకాః సంతు గతవ్యథాః || 1.56.21 ||

ఏవముక్తో మహాతేజాః శమం చక్రే మహాబలః |
విశ్వామిత్రో వినికృతో వినిఃశ్వస్యేదమబ్రవీత్ || 1.56.22 ||

ధిగ్ బలం క్షత్రియబలం బ్రహ్మాతేజోబలం బలం |
ఏకేన బ్రహ్మదండేన సర్వాస్తాణి హతాని మే || 1.56.23 ||

తదేతత్ ప్రసమీక్ష్యాహం ప్రసన్నేంద్రియమానసః |
తపో మహత్ సమాస్థాస్యే యద్ వై బ్రహ్మత్వకారణం || 1.56.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే షట్పంచాశః సర్గః ||